

nek végleges és teljes megoldásában még mindig régi jó képzeletünkre vagyunk utalva, amely minden magyarázatot csak komplikálni képes.... Egypár példa: Stahremberg bukása Ausztriában és Horthy német orientációja a német-osztrák egyezmény nyomán; Franciaország külpolitikája Smigly tábornok párisi látogatása után; Anglia magatartása a spanyol felkelőknek Portugálián keresztül való állandó nyílt támogatása ügyében — megannyi sötét pont, amelyekről annál nehezebb valami végleges, konkrét tényeken alapuló véleményt alkotni, mert többnyire a nyilvánosság teljes kizárásával végrehajtott ténykedésekről van szó, amelyeket szerzőik utólag sem nagyon tartanak szükségesnek magyarázni. És amint nő az olyan uralkodók száma, amelyek nem tartoznak senkinek semmivel beszámolni, az emberek — és sajnos nemcsak az illető autokrata államok alattvalói, hanem részben, mind nagyobb részben a többi országok lakosai is, mi mindnyájan lassan-lassan a primitív, törzrendszerbeli ember nivójára süllyedünk: a képzeletünkkel kezdünk újra gondolkodni. Amíg szépszerével odajutunk, hogy ismét mindnyájan a túlvilági hatalmakat szerepeltető megkapó legendákkal magyarázzuk majd a villámlás tüneményét és hátborzongató Fekete-Kéz — és Scopolamin-méreg — történetekkel a társadalmi és közéleti jelenségeket... A tájékoztatás megszorításában, illetve a jegyrendszerhez hasonló adagolásában már odáig jutottunk, hogy például Németországban már súlyos büntetés alá, sőt, mi több, az ellenséges külfölddel való együttérzés gyanújába kerül az, aki „külföldi állomásokat fogó” rádiókészülék birtokában van... És Németország ebben a tekintetben csak elől jár, de nem áll egyedül!

Tudjuk, mire irányul ez az izolálás, ez a négersorsba való visszavetés: a háborúról van szó, amelyben az ember bizonyos pontig annál használhatóbb, minél kevesebbet tud és kérdez a világról... Különösen támadó hadjáratban...

Bizonyos pontig, mondtuk: t. i. amíg a hadsereg támadásban és minden nagyjában jól megy. Mert az igaz, hogy az aszkarik és riffek szerepe Abessziniában és Spanyolországban az egész világ aszkarizálására csábít, de éppoly biztos, hogy az 1914-18-as világháború nagy és állandó hullámcsoportjaiban nem a primitívebb népek voltak a kitartóbbak. Mert, ha igaz, hogy a támadó harci lendületét akaszthatja, ha a harcos „tulsokat” tud, éppoly tudvalevő, hogy a nehézségek jelentkezésénél és sikertelenség esetén a tudatlan katona rémlátó fantáziája katasztrofális lehet... (Köves Miklós)

HOGYAN MŰKÖDIK A TELEVIZIÓ ? A televízió azon a napon született, amelyen V. K. Zworykin feltalálta az iconoskop-apparátust. Ez a gép, mint minden fényképezőgép gyűjtőlencséből és fényérzékeny felületből áll, melyre a kép vetítődik. Az iconoskop tulajdonképpen az az insulit lemezből álló érzékenyfelület, amit a caesium nevű anyag milliós szemcséje borít. Maga az insulit viszont a kalium csoportjához tartozó lágú, ezüstfehér fém. Ha az insulitot fény éri a caesium elektromossá válik és villamos áramot bocsát ki magából. A caesium villamos rezgését így fénysugarak váltják ki s minél gyorsabb ez a rezgés, annál nagyobb a belőle eredő elektromos kisugárzás.

A távolbavitt kép fény- és árnyékfoltjait a villamos lökések egymásután következő változásai adják. A felvevő készülékben viszont a villamos lökések erősségük szerint újra fénné és árnyá válnak át. Ez a folyamat azonban még elégtelen a televíziós átvitel létrehozására, mivel a felvevő lemezen csupán a fény és árny bizonytalan változásait idézi föl.

Az iconoskop rendszerben a főszerep a katód-csőé, amit gyakran elektron-ágyunak is neveznek, mert a leadó állomás vetítő lemezének egész felületét elektronokkal bombázza, minek következtében a lemezen másodpercenként 2 és fél km. sebességgel vibráló foltok képződnek. Ugyanakkor az a villamos telítettség, amit a caesium szemecskék a tárgyról jövő fénysugarak hatására az elektronágyu minden egyes, a lemezre induló bombázásából kaptak, felszabadul. Ez a folyamat tehát automatikus.

Valamely jelenetet vagy képet azonban nem lehet a maga teljes egészében távolba vetíteni. Ezért a jó átvitel céljából a képet fel kell bontani ezer és ezer részecskére s ezeket vízszintes szalaggá képezni. A kép reszketése másodpercenkénti harmincszoros átvittel kerülhető el.

A képet gyakorlatilag kb. 150.000 részre osztják. Ez a képtömeg másodpercenként közel 5 millió lökést ad s ugyanakkor a bombázott helyen mindegyik pontosan kifejezi a fény és árny mértékét. A 150.000 rész azután egységes képként jelenik meg, miközben másodpercenként 30-szor ismétlődik a felvevőkészülék lemezén, miáltal a képek oly sebesen következnek egymásra, hogy a szem azokat nem képes egymástól megkülönböztetni s így a folytonosság benyomását keltik. Ennyiben hasonlít a mozgófényképhez.

Közben a villamos lökések árama az iconoskop lemezről az erősítőre kerül, ami az átvitelt ellenőrzi. A kép ebben a pillanatban ugyszólván a levegőben lóg. Természetesen a felvevőkészülék tökéletesen szinkronizált a leadóval, ahol egy katódcső az elektronokat egy, a cső végén elhelyezett fluoreszkáló lemezre vetíti ki. A lemezt érő elektronok azután energiájukat fénnyé változtatják át.

A távolbavitt képet kísérő hang ugyancsak ultra-rövid hullámokon halad. Ezek a hullámok sem követik a föld felszínének hajlását, hanem nyilegyenesen haladnak az űrben, miért is a leadó állomást kb. 300 m. magasságban kell elhelyezni ahhoz, hogy 50 km. körzetet átfogjon. Egy televíziós hálózat létesítését csak relais állomások felállítása teheti lehetővé. (Sch. F.)

GAZDASÁG ÉS POLITIKA

„TUL VAGYUNK A MÉLYFONTON...”

Szóval: papiroson újra leküzdöttük a gazdasági világválságot. Miután először éveken át bizonyították, hogy vége a gazdasági válságnak, azután pedig a válság elmélyülésének láttára elhallgattak ezzel, most újra megszólaltak. Polgári közgazdák indítatva érzik magukat arra, hogy egyes, összefüggéseikből kiszakított jelenségek alapján kijelentsék: megkezdődött a gyógyulás folyamata. Az ilyen természetű illúziók összefoglalását nyújtja pl. *Feleký Géza* két cikke a Magyar Hírlap augusztus 29.-i és szeptember 6.-i számában. A mai bonyolult világgazdasági helyzetről tiszta képet nyerünk, ha a helyzet elemzését e cikkek kapcsán hajtjuk végre. Azt írja többek között F. G.: A csoda megtörtént. Az éveken át tartó válságot erőteljes gyógyulási folyamat váltotta fel. Általános nagy fellendülés van Angliában és ennek csak aránylag kis része ered a fegyverkezési ipar teljes foglalkoztatásából. A munkahelyek száma 7 százalékkal nagyobb, mint volt a konjunktúra